

Geldrop 19 juli 2023

onderwerp Raadsinformatiebrief RIB toelichting
GGA Strabrechtseheide en Beuven
registratienr 1727379

Beste leden van de raad van de gemeente Geldrop-Mierlo,

Inleiding

Het is volop in het nieuws: het landelijk gebied van Nederland staat voor een aantal grote opgaven. Vanuit water, landbouw, natuur, klimaat, maar ook energie, woningbouw, recreatie, infrastructuur en sociale samenhang. Een omslag is nodig om het landelijk gebied toekomstbestendig te maken. Zodat het ook in de toekomst een gebied is waar mensen gezond en veilig kunnen wonen, werken en leven. Daarom werkt de provincie Noord-Brabant aan de transitie naar een buitengebied waar bodem, water en lucht op orde zijn als basis voor een gezond leefmilieu voor mens, plant en dier.

De opgaven vanuit klimaat, natuur, water en landbouw zijn nauw met elkaar verweven. Daarom is het cruciaal om integraal en sámen te werken om de benodigde omslag te realiseren en te komen tot slimme combinaties van oplossingen.

Hiervoor is in Noord-Brabant onder regie van de provincie de Groenblauwe Gebiedsgerichte Aanpak (GGA) uitgerold. In deze aanpak wordt rondom de Natura 2000-gebieden gebiedsgericht gewerkt aan de water- en natuurdoelen. Op zo'n manier dat er ook een goed landbouwperspectief wordt behouden. En in samenhang met andere opgaven zoals de stikstof- en klimaatproblematiek, verstedelijkingsopgaven en de energietransitie.

Het gebied rondom het Natura 2000-gebied Strabrechtse Heide is één van de 17 gebieden waar de provincie een GGA heeft opgestart.

Uiteraard is de gemeente Geldrop-Mierlo zowel ambtelijk als bestuurlijk betrokken bij de GGA. Wij vinden het belangrijk om uw raad tijdig te informeren over de GGA voor de Strabrechtse Heide.

Hierbij trekken we, zoveel als mogelijk, gezamenlijk op met de gemeenten Someren en Heeze-Leende. Aan de gemeenteraden van deze gemeenten wordt een vergelijkbare raadsinformatiebrief toegezonden aangevuld met een lokale doorkijk

Samenvatting

Waar gaat de 'GGA Strabrechtse Heide e.o.' over?

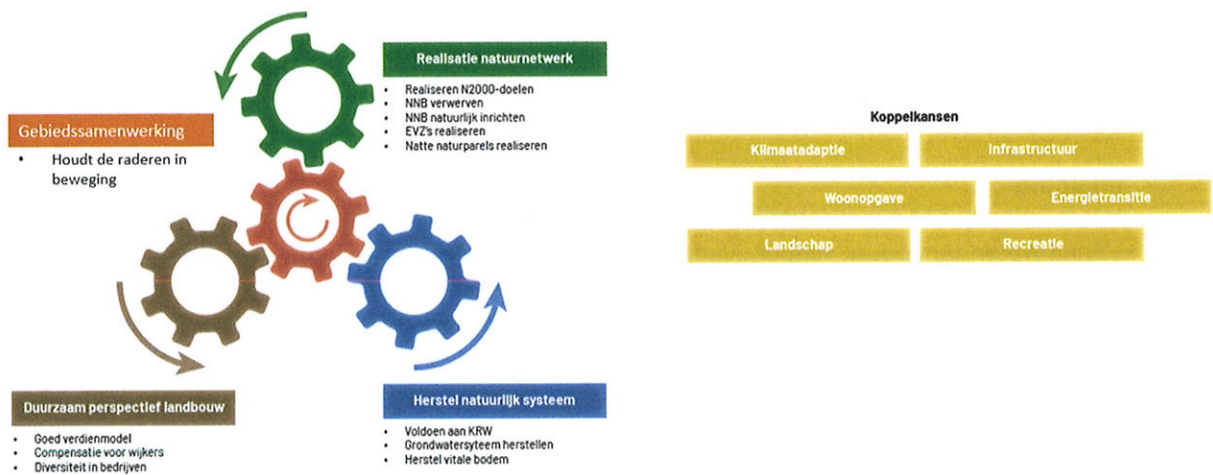
In en rondom het Natura2000-gebied Strabrechtse Heide gelden diverse nationale en Europese verplichtingen op het gebied van natuur en stikstof, water en klimaat.

Voor een aantal verplichtingen geldt dat deze een **generieke** aanpak krijgen op nationale of provinciale schaal: dat geldt bijvoorbeeld voor de emissiereductie ammoniak en piekbelasters en herstel van de grondwaterbalans.

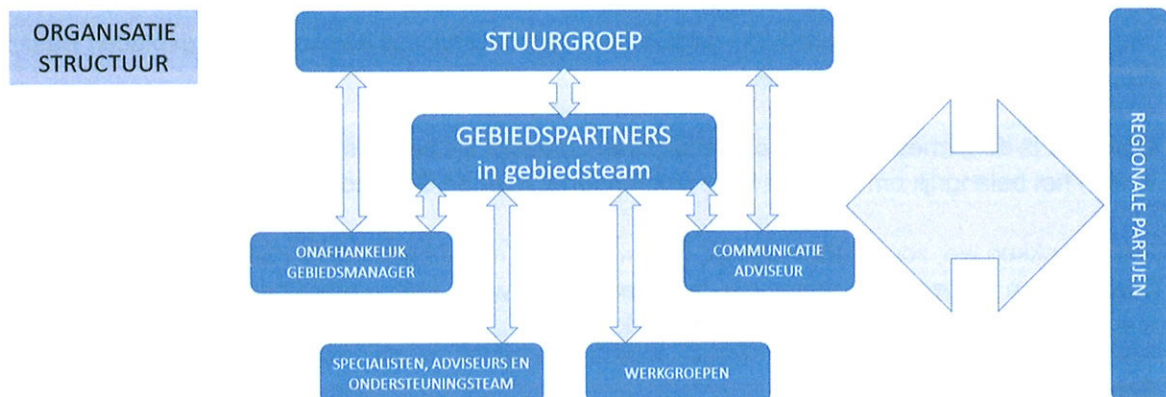
De **gebiedsgerichte** aanpak richt zich met name op concrete maatregelen voor herstel van het natuurlijk water- en bodemsysteem, realisatie van het natuurnetwerk en een duurzaam perspectief voor de landbouw. Hierbij wordt in de brede integrale afweging rekening gehouden met klimaatadaptatie, infrastructuur, verstedelijking, energietransitie, landschap en recreatie.

In de navolgende figuur is dit schematisch weergegeven:

Organisatie

De GGA Strabrechtse heide e.o. kent een relatief eenvoudige organisatie. Deze is hieronder schematisch weergegeven.

De stuurgroep is het besluitvormende gremium met betrekking tot de inhoud en voortgang van de GGA. De stuurgroep neemt echter geen taken of verantwoordelijkheden over van de afzonderlijke partners: het is uitdrukkelijk een overleg waarbij met de gebiedspartijen regionale consensus wordt gezocht over de gewenste ontwikkelingen in het gebied. Deelnemers aan de stuurgroep zijn de

gemeenten Geldrop-Mierlo, Heeze-Leende en Someren, waterschappen Aa en Maas en De Dommel, ZLTO, provincie Noord-Brabant, Staatsbosbeheer en Brabants Landschap. Deze partijen vormen, aangevuld met Bosgroep Zuid, NPG De Groote Heide en BPG Vereniging landelijk Brabant ook het ambtelijke overleg: het gebiedsteam.

De stuurgroep heeft in haar overleg van 1 maart 2023 ingestemd met de notitie "Intenties aangaande de bestuurlijke samenwerking in de GGA Strabrechtse Heide e.o.". Deze is als bijlage bij deze raadsinformatiebrief gevoegd.

Fasering en stand van zaken

In 2021 is in de Strabrechtse heide gestart met bestuurlijke samenwerking.

Dit heeft geleid tot het opleveren van een rapportage Verkenningfase en een plan van aanpak (in hoofdlijnen) voor de visie-fase.

Binnen dit geheel is de structurerende keuze gemaakt dat water en bodem sturend worden voor de inrichting en het gebruik van het landelijk gebied.

Tenslotte is ook afgesproken om de verdere uitwerking op te pakken aan de hand van een 14-tal deelgebieden: een onderzoek naar de landschaps-ecologische verbanden heeft geleid tot het onderkennen van 22 plekken die van betekenis zijn voor systeemherstel. Deze 22 plekken hebben geresulteerd in 14 deelgebieden, waarin met een gebiedsaanpak op lokale schaal wordt geprobeerd de doelen te bereiken (de deelgebieden staan op het kaartje aan het einde van deze brief).

Met de verkenning is medio 2022 de stap gemaakt naar de visievorming. In deze fase bevindt de GGA zich nu. Verwacht wordt dat eind 2023 de contouren van de visie duidelijk zijn.

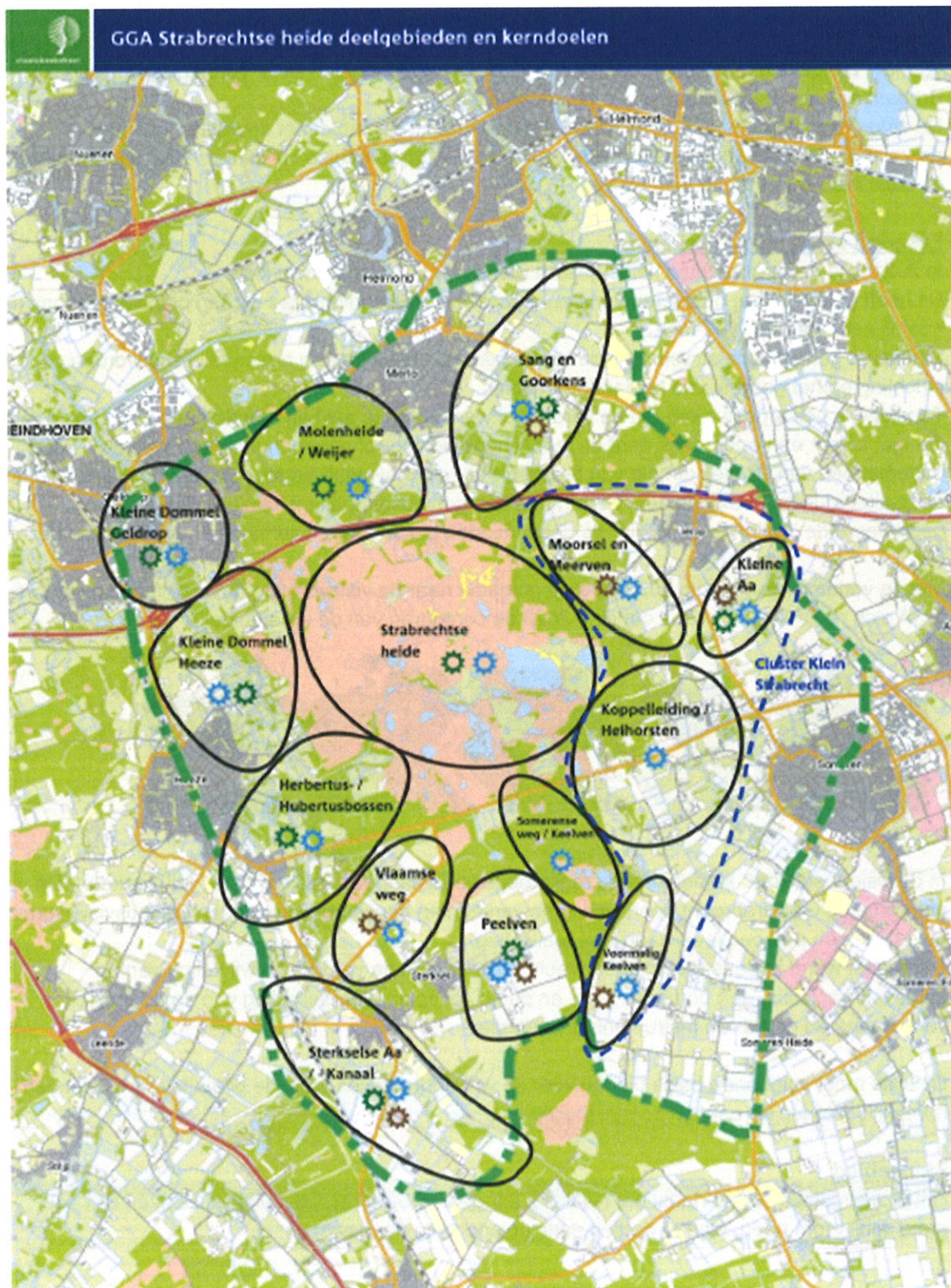
In de visie-fase wordt samen met de regio toegewerkt naar een gebiedsvisie met plankaart. De stuurgroep GGA Strabrecht heeft zich in de verkenning uitgesproken om deze gebiedsvisie vorm te geven als een perspectievenkaart met toelichting.

Daarnaast wordt in deze fase ook aandacht besteed aan de verdere ontwikkeling van de gebiedsorganisatie, een communicatie- en participatieplan, voorbereiding van de ruimtelijke verankering en grond- en instrumentele strategie.

Dit alles moet voldoende basis bieden voor de volgende proces-stap: de planuitwerking met een ruimtelijk ontwerp en een uitvoeringsprogramma.

Plangebied

Het projectgebied omvat naast het Natura 2000-gebied Strabrechtseheide en Beuven ook een grote schil erom heen, waarin dertien deelgebieden zijn aangewezen:

Deelgebieden Geldrop-Mierlo

Van de veertien deelgebieden in de schil rondom het Natura 2000-gebied Strabrechtse heide en Beuven liggen er drie in Geldrop Mierlo. Het betreft de deelgebieden:

- *Sang en Goorkens*
- *Molenheide / Weijer*
- *Kleine Dommel Geldrop*

Sang en Goorkens

Sang en Goorkens is een waardevolle natte natuurparel, maar is voor haar waterhuishouding sterk afhankelijk van de Strabrechtseheide. Ingrepen in het gebied rondom de Strabrechtse heide kan de waterkwaliteit in het gebied sterk verbeteren. Rondom het gebied zijn in Mierlo nog relatief veel boerenbedrijven actief. Vanuit de ZLTO vinden keukentafelgesprekken plaats om inzicht te krijgen in de mogelijkheden om zowel doelen qua water en natuur te realiseren, maar tegelijkertijd ook toekomstperspectief voor de landbouw te bieden.

Molenheide / Weijer

Het omvormen van de naaldbossen van de Molenheide en de Weijer naar een meer gemengd loofbos zorgt ervoor dat in het bosgebied meer stikstof kan worden vastgehouden, waardoor de Strabrechtseheide kan worden ontlast. Verder willen we ook kijken naar maatregelen om het grondwaterpeil te laten stijgen, wat ook de verdroging op de Strabrechtseheide tegen kan gaan. In de omgevingsvisie en in de recent vastgestelde kadernota voor beheer van bos en natuurterreinen worden hier al stappen in gezet.

Kleine Dommel Geldrop

Dit gebied valt ook binnen het project Dommeldal uit de verf, waarin specifieke aan de resterende natuuropgaven wordt gewerkt t.b.v. de afronding van het Natuur Netwerk Brabant. Voor dit gebied speelt mee dat dit ook deels stedelijk gebied (waaronder het centrum van Geldrop) is en dat we als Geldrop-Mierlo gehouden zijn om bij het toestaan van nieuwe ontwikkelingen er zorg voor te dragen dat dit én niet zorgt voor negatieve impact (qua stikstof uitstoot, inbreuk op waterhuishouding), maar juist ook positieve impact heeft voor de natuurwaarden in en rondom de Strabrechtseheide.

Organisatie en capaciteitsvraag

De verwachting is dat de komende jaren, ook in het kader van de verder uitwerking van het Brabants programma Landelijk Gebied, meer ambtelijke capaciteit nodig is. In de begroting 2024-2027 worden hiervoor middelen gereserveerd. De urgentie en de noodzaak om de natuurwaarden in en rond de natura 2000-gebieden te verbeteren is heel erg groot, maar tegelijkertijd ook heel erg ingewikkeld. Via Rijk en provincie wordt hier de komende jaren sterk op ingezet en komen forse (financiële) middelen beschikbaar. Ook Geldrop-Mierlo wil hier actief aan bijdragen.

Vervolgstappen

Voortgang

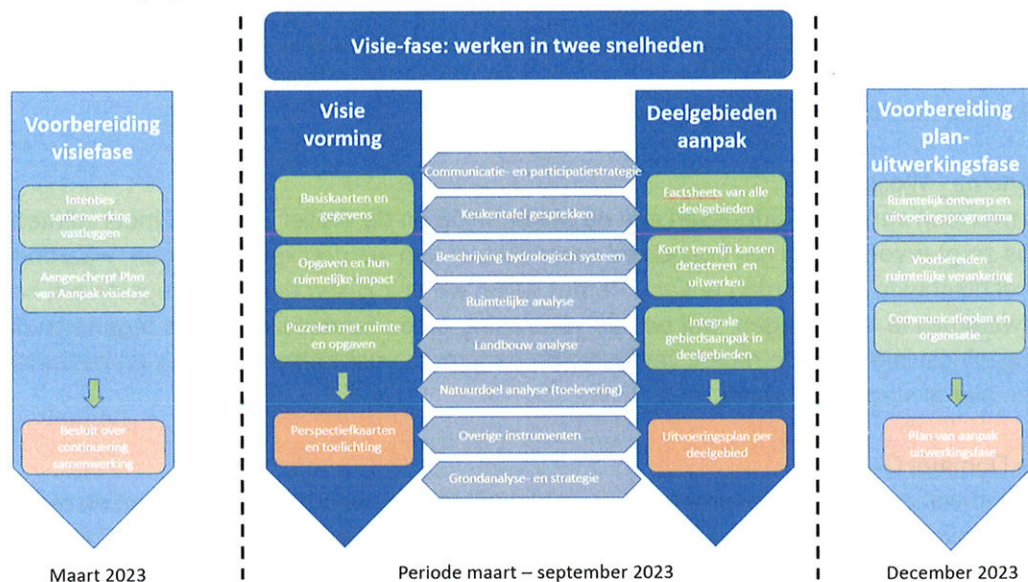
In de lopende visie-fase is en wordt veel informatie over het gebied verzameld. Niet alleen informatie die direct van belang is voor de realisatie van de opgaven voor natuur, water, landbouw

en stikstof, maar ook de opgaven en ambities vanuit de verschillende gebiedspartners. Tegelijkertijd zijn er ook nog steeds onduidelijkheden, met name vanuit de landelijke overheid. Ondanks deze onzekerheden wordt er in de GGA verder gewerkt aan de ontwikkeling van een visie en uitvoeringsprogramma. Dat gebeurt in 2 'snelheden':

- *Deelgebieden- aanpak: Werken aan een integrale aanpak en realisatie van concrete maatregelen in de deelgebieden;*
- *Visie-vorming: Komen tot een kaart en toelichting met de toekomstperspectieven voor de verschillende vormen van het landgebruik in deze GGA.*

In onderstaand schema zijn deze 2 snelheden verbeeld, en zijn de onderscheiden uit te werken onderdelen weergegeven.

Communicatie en participatie.

Het is uitdrukkelijk de bedoeling om de regio (inwoners en ondernemers) nauw te betrekken bij de totstandkoming van de visie en de verdere stappen richting realisatie.

Daartoe is een werkgroep communicatie actief, met vertegenwoordiging van communicatieadviseurs vanuit de verschillende partners. Deze werkgroep begeleidt het proces, waarbij zeker in de deelgebieden veel ruimte wordt geboden aan de regio om mee te denken en te praten.

Bijlagen

Notitie "Intenties aangaande de bestuurlijke samenwerking in de GGA Strabrechtse Heide e.o.", d.d. 1 maart 2023;.

Burgemeester en wethouders van Geldrop-Mierlo,

N.J.H. Schellens
secretaris

J.C.J. van Bree
burgemeester